

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Temmuz 2014 • No:76

Egemenler, devleti nasıl yönetecekleri konusunda anlaşmazlık içindedirler. Bundan dolayı her iki burjuva kesim de halkın çoğunluğunun desteğini almaya ve zafer kazanmaya çalışıyor. CHP ve MHP'nin "çatı adayı" Ekmeleddin İhsanoğlu ekmekten, Erdoğan ise 2023 hedefinden ve "büyüyen Türkiye"den söz ediyor. İşçileri ve yoksulları ilgilendiren yakıcı sorunlar yine gündeme alınmış değildir.

İşçi Sınıfı ve Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

10 Ağustosta cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılacak. Türkiye'de cumhurbaşkanı ilk kez halk oylamasıyla seçilecek. Birinci turda %50'den fazla oy alan aday seçimleri kazanacak, aksi takdirde en çok oy alan iki aday ikinci turda tekrar yarışacak ve en çok oyu alan cumhurbaşkanı seçilecek.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri, egemen güçler tarafından bir rejim sorununa dönüştürülmüş durumda. AKP'nin ve özellikle de Başbakan Erdoğan'ın uzun bir süredir başkanlık sistemini savunduğu ve bunu hayata geçirmek için çalıştığı biliniyor. Erdoğan, tüm devlet yetkilerini elinde

toplama ve "başkan baba" edasıyla toplumun her şeyine karışma niyetindedir. Ancak başkanlık sistemi için anayasal değişiklik gereklidir. Bunu yapacak vekil sayısına sahip olmayan AKP, başkanlık sistemini dolaylı olarak, cumhurbaşkanlığı üzerinden devreye sokmak istemektedir. Nitekim Erdoğan, sembolik bir cumhurbaşkanı olmayacağını, cumhurbaşkanının yetkilerini kullanacağını ve başkan gibi hareket edeceğini açıklamış bulunuyor. CHP ve MHP'nin temsil ettiği diğer burjuva güçler ise (yani sermaye kesimlerinin muhalefet kanadı), cumhurbaşkanının başkan gibi hareket etmesine karşı çıkmakta ve şu

anki rejimin devamını savunmaktadırlar.

Anlaşılabacağı üzere egemenler, devleti nasıl yönetecekleri konusunda anlaşmazlık içindedirler. Bundan dolayı her iki burjuva kesim de halkın çoğunluğunun desteğini almaya ve zafer kazanmaya çalışıyor. CHP ve MHP'nin "çatı adayı" Ekmeleddin İhsanoğlu ekmekten, Erdoğan ise 2023 hedefinden ve "büyüyen Türkiye"den söz ediyor. İşçileri ve yoksulları ilgilendiren yakıcı sorunlar yine gündeme alınmış değildir. İşçilerin ve emekçilerin tek derdi karınlarını doyurmak, hele hele yalnızca kuru ekmekle doyurmak değildir. AKP'nin ve Erdoğan'ın sürekli olarak övdüğü "büyük Türkiye"de milyonlarca işçinin payına sadece asgari ücret düşmektedir. "Büyüyen Türkiye"de patronlar sermayelerini büyütürken, her ay 100'den fazla işçi iş kazalarında yaşamını kaybetmektedir. Soma'da 301 madencinin ölmesi, "büyüyen Türkiye"nin ve AKP'nin eseridir.

"Büyüyen Türkiye"de işçilerin çalışma ve yaşam koşulları son derece kötüdür. Dolayısıyla Türkiye ekonomisinin büyümesi sebepsiz değildir, onu büyüten iliklerine kadar sömürülen işçilerdir. Ama Erdoğan'a göre biz işçiler tüm bunları bir kenara atmalı ve "büyüyen Türkiye"den gurur duymalıyız. Kardeşler, milli gurur okşamasıyla tüm dertlerimizi unutmamız isteniyor. Bunlara kanmayalım! Uyanık olmak zorundayız! AKP hükümeti ve patronlar sınıfı Ortadoğu'da pazar ve yatırım alanları elde etmek istiyor. Amaç patronların sermayesini daha da büyütme. Bu doğrultuda AKP kanlı ve mezhepçi bir siyaset izliyor. Bu siyasetini "büyüyen, küresel ölçekte söz sahibi Türkiye" sözleriyle meşrulaştırmaya çalışıyor. Belki bazı işçi kardeşlerimiz "ne güzel işte Türkiye de söz sahibi olacak" diyebilir. Ancak işçilere bir faydası olmayan bu siyasetin kanlı sonuçları olduğunu ve söz sahibi olacakların Türkiye'nin işçileri değil patronları olacağını akıldan çıkartmamalıyım. Onlar söz sahibi olmaya devam ettikçe işçilerin, emekçilerin başına neler geldiğini ise hepimiz biliyoruz.

İşte Suriye'ye bakın! AKP, Ortadoğu'da patronların önünü açmak için önce "komşularla sıfır sorun" adıyla bir siyaset geliştirdi. Suriye ile yakın ilişki kuruldu, Erdoğan Suriye lideri Esad'ı kardeşi ilan etti. Lakin ne zaman ki çıkarları çatışmaya başladı, o zaman kardeşlik bitti ve Esad katil ilan edildi. Çünkü "sıfır sorun" söylemi yalnızca insanları aldatmak üzere dile getirilmiş bir söylemdi. Türkiye Esad rejimini yıkmak için elinden geleni yaptı,

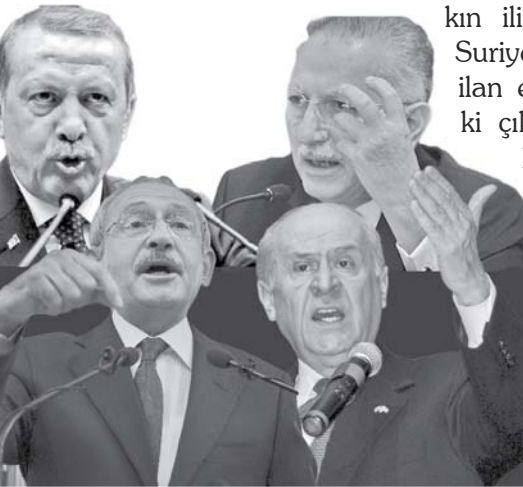
**Kardeşliğimizi
güçlendirmek için
tüm inançlara özgürlüğü
savunmalı, ezilen Kürt halkının
haklı taleplerini desteklemeli ve
böylece Türk ve Kürt halklarının
kardeşliğini güçlendirmeliyiz.
İşte cumhurbaşkanlığı
seçimlerine bu bakış
açısıyla bakmalıyız.**

yapıyor. Bu yapılırken, Ortadoğu'da Sünni mezhebine dayalı güçler desteklendi, Esad üzerinden Alevilik ve Şiilik hedef alındı. El-Kaide'ye bağlı El-Nusra ve IŞİD türü radikal İslamcı gruplara muazzam paralar ve ağır silahlar aktarıldı. Suriye iç savaş sonucunda tam anlamıyla cehenneme dönerken, yüz binlerce insan öldü ve milyonlarca evini terk etti. Ama Esad rejimi yıkılmadı.

Bölgede savaş yayıldıkça, Irak-Şam İslam Devleti (IŞİD) adlı örgüt Musul'u ele geçirdi ve esir aldığı Irak ordusundaki binlerce Şii askeri kurşuna dizdi. Yüzlerce insanın kafalarını keserek tam bir vahşet sergiledi. Bu örgüt Şiilere karşı cihat ilan etmiş durumda. Ortadoğu'da egemenlik savaşı veren Suudi Arabistan Sünnilerin, İran ise Şiiilerin arkasında duruyor. Giderek tırmanan mezhep savaşı tüm Ortadoğu'yu ve Türkiye'yi tehdit ediyor. Bunlar olurken, AKP iktidarı ağzını açıp IŞİD hakkında kınayıcı tek kelime etmemiş ve mezhep kavgasını eleştirmemiştir. Çünkü AKP ve Erdoğan, Ortadoğu'daki siyasetini mezhep savaşını körüklemek ve bu savaşta Sünni cepheyi desteklemek üzerine kurmuştur.

Bu siyaset, aynı zamanda Türkiye'deki yapay siyasal kutuplaşmanın mezhepçilik üzerinden devam ettirilmesi. Eğer Ortadoğu'daki mezhepçi kavga Türkiye'ye sıçarsa, bu işçiler için tam anlamıyla bir felâket olur. İşçilerin şu ya da bu nedenle bölünmesi yalnızca patronların, AKP, CHP ve MHP gibi düzen partilerinin işine gelir. İşte bu nedenle çok uyanık olmalı, yapay kutuplaşma ve mezhepçilik oyununa düşmemeliyiz.

Bu oyunu ancak işçi sınıfı bilinciyle hareket edersek bozabiliriz. Biz işçiler hangi din, mezhep ve inançtan olursak olalım biriz, kardeşiz, aynı sınıfın parçasıyız. Türk, Kürt, Arap, Çerkez, Laz tüm işçiler aynı kaderi paylaşıyorlar. Bu nedenle sömürücü kapitalistlere ve AKP, CHP ve MHP gibi düzen partilerine karşı birlikte hareket etmeliyiz. Kardeşliğimizi güçlendirmek için tüm inançlara özgürlüğü savunmalı, ezilen Kürt halkının haklı taleplerini desteklemeli ve böylece Türk ve Kürt halklarının kardeşliğini güçlendirmeliyiz. İşte cumhurbaşkanlığı seçimlerine bu bakış açısıyla bakmalıyız. HDP'nin cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş demokratik hakların geliştirilmesini, ezilen Kürt halkının taleplerinin karşılanmasını ve tüm inançlara özgürlük sağlanmasını savunuyor. Onun desteklenmesi, işçilerin birliği ve halkların kardeşliği yolunda önemli bir adım olacaktır. ■

Mücadeleci İşçi Önderi Kemal Türkler'i Unutmayacağız

DİSK'in unutulmaz önderi Kemal Türkler'in katledilmesinin üzerinden 34 yıl geçti. İşçi sınıfının yükselen mücadelesinin önünü kesmeye çalışan patronlar sınıfı Türkler'i ortadan kaldırmak istiyorlardı. Nitekim MHP'li faşist çeteler 22 Temmuz 1980'de Türkler'i katlettiler. Sömürü düzeninin sahipleri, Türkler'in katilinin yargılanmasını engellediler. Kemal Türkler'in katili yargılanmadan ve işçi sınıfına karşı işlediği bu suçun cezasını çekmeden öldü. Türkler'in esas katili sermaye sınıfıdır ve işçi sınıfı nihai hesabı elbet ondan soracaktır.

Kemal Türkler, yaşamını, işçi sınıfının örgütlenmesine ve insanca yaşanacak bir dünya kurma mücadelesine adadı. Onun yaşamı direnişler, grevler ve mücadeleyle doluydu. Önderliğini yaptığı Maden-İş ve DİSK o dönemde işçilerin mücadele örgütleriydi. Patronlar sınıfının dayattığı uzlaşmacı sendikacılık anlayışına karşı işçilerin büyük bir güvenle sahip çıktıkları mücadeleciler sendikalarıydı. Elbette bunda Türkler'in ve mücadele arkadaşlarının payı büyüktü. Bu nedenle böylesi mücadeleciler işçi önderlerinin hatırlanması ve yaşamlarından dersler çıkarılması, bugünün genç işçi kuşakları için büyük önem taşıyor.

Kemal Türkler, 1951'de Maden-İş Sendikası'na üye olarak sendikal örgütlenme içinde yerini aldı. 1954'te Maden-İş genel başkanlığına getirilen Türkler, sınıf içerisinde örgütlenme çalışmalarına hız vererek Maden-İş'in örgütlülüğünün tüm ülkeye yayılmasında önemli bir rol oynadı. Maden-İş, o gün üyesi olduğu Türk-İş içinde öne çıkmaya başladı.

Kavel işçilerinin 1963'te başlattığı direniş sırasında işçilerin başındaydı Türkler. Kemal Türkler, bu yıllarda Türk-İş yönetiminin grevlere karşı takındığı patron yanlısı tavrı ve sendikal anlayışı eleştiriyordu. Türk-İş, Paşabahçe grevini desteklemeyerek işçileri yalnız bırakmıştı. Bunun üzerine Kemal Türkler, daha mücadeleciler bir sendikal anlayışı savunan diğer arkadaşlarıyla birlikte Türk-İş'ten koparak yeni bir sendikal birlik oluşturma sürecini hızlandırdı. 13 Şubat 1967'de Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) kuruldu.

Mücadeleciler sınıf sendikacılığı anlayışını yükselten DİSK, hem patronlar sınıfını hem de işbirlikçi Türk-İş yönetimini ürkütmüştü. Bu nedenle DİSK kapatılmak istendi. Ancak 150 bin işçinin 15-16 Haziran 1970'te iki gün boyunca direnişe geçerek DİSK'i sahiplenmesi, sendikaların kapatılmasını engellemiştir.

50 yıldan beri kutlanamayan ve işçi sınıfına unutturulmak istenen 1 Mayıs'ın 1976 yılında açık alanda kitlesel olarak kutlanmasında, o dönemde DİSK'in Genel Başkanı olan Kemal Türkler'in önemli bir rolü oldu. Yüz binlerin katıldığı 1977 1 Mayıs'ının örgütlenmesinde ise Kemal Türkler'in rolü yine önemliydi. Ancak o yılın sonunda yapılan DİSK genel kurulunda Türkler, CHP'li sendikacıların ve bazı reformist solcuların manevraları sonucu genel başkanlığa seçilemedi. Fakat Türkler, Maden-İş Genel Başkanı olarak çalışmalarını sürdürecekti. Ancak yükselen devrimci işçi hareketini bastırmak isteyen patronlar sınıfı, işçi sınıfının bu çalışkan, dürüst ve mücadeleciler önderini katletti.

Sebahat Türkler, eşi Kemal Türkler'i *İşçi Dayanışması*'na şu sözlerle anlatmıştı: "Sadece işyerlerinde değil, sokakta, alışverişte, sahilde, her yerde etrafımızı işçiler sarardı. İşçilerle çalışıyor, onlarla birlikteyken çok mutlu oluyorduk. Hiç gösteriş düşkünü olmadık, iki buçuk yıl boyunca sendikadan tek kuruş para da almadık." İşçilerin güvendiği, her daim yanında oldukları Türkler, bugünün sendikacılarına hiç benzemiyordu. Koltuklardan kalkmadan, mücadeleye girmeden, sınıfın güvenini kazanmadan işçi önderi haline gelmiyordu.

Geçmişte mücadeleciler bir sendikal anlayışın açtığı yolda işçi sınıfı birçok hak kazanmıştı. Bu mücadeleciler anlayış 15-16 Haziran'da kendini göstermiş ve işçi sınıfı sendikasına sahip çıkmıştı. 1 Mayıs, DGM direnişleri, MESS grevleri ve faşizme karşı verilen mücadelelerde Kemal Türkler hep ön saflardaydı.

İşçi sınıfı ne Kemal Türkler'i ne de verilen mücadeleleri unutacak! Katillerden ve kapitalist düzenden hesap elbet sorulacak ve bilinçli işçilerin önderliğinde sendikalar, yeniden gerçek birer işçi örgütü haline getirilecek! ■

Kemal Türkler, yaşamını, işçi sınıfının örgütlenmesine ve insanca yaşanacak bir dünya kurma mücadelesine adadı. Onun yaşamı direnişler, grevler ve mücadeleyle doluydu. Önderliğini yaptığı Maden-İş ve DİSK o dönemde işçilerin mücadele örgütleriydi. Patronlar sınıfının dayattığı uzlaşmacı sendikacılık anlayışına karşı işçilerin büyük bir güvenle sahip çıktıkları mücadeleciler sendikalarıydı.

İşçilerin Hak Mücadelesi Sürüyor

Bursa'da Nestle İşçileri Direnişte

Hak-İş/Öz Gıda-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Nestle'de yaklaşık altı ay önce başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde işçilerin talepleri dikkate alınmadı. Sözleşme işçilere sorulmadan sendikayla patron arasında sonuçlandırıldı. Varılan anlaşmanın hemen ardından işten atma saldırısına girişen yönetim, toplu sözleşme sürecinde aktif görev almış 35 işçiyi idari izne çıkardı. İznin işten atma anlamına geldiğinin farkında olan ve işyeri önünden ayrılmayan işçilerden 28'i izin süresinin dolduğu 7 Temmuzda işten çıkarıldılar. Fabrikanın önünde direnişe geçen işçiler, sendikanın her defasında patronla anlaşma yolunu seçtiğini, 2 Temmuzda greve çıkılacağını söylediği halde greve çıkmadan ve işçilerin taleplerini dikkate almadan sözleşmeyi imzaladığını ifade ediyorlar. İşçiler haklarını alana dek direnişe devam edeceklerini belirtiyorlar.

Sütaş İşçilerine Jandarma Saldırdı

Bursa'da üretim yapan SÜTAŞ fabrikasında 26 işçi Mayıs ayında işten atıldı. Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlenen ve işten atılan işçiler, TÜSIAD eski başkanı Muharrem Yılmaz'a ait fabrikada direnişe geçtiler. İşçilerin mücadelesinden rahatsız olan Sütaş yönetimi, işçilere yönelik baskılarını sürdürmüş ve direniş alanına hayvan dışkısı döktürmüştü. Sütaş yönetiminin işçilere yönelik baskıları devam ediyor. 8 Temmuzda işçilere bu kez jandarma saldırı. İşçiler baskılara ve saldırılara rağmen haksızlıklara boyun eğmeyeceklerini ve direnişe devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Yatağan ve Seyitömer İşçilerinin Mücadelesi Devam Ediyor

Yatağan ve Milas'taki termik santral ve linyit işletmelerinin özelleştirilmesine karşı çıkan işçilerin direnişi bir yıla yaklaşıyor. Enerji ve maden işçileri, Yatağan Termik Santrali önünde kurdukları direniş çadırında 24 saat kesintisiz nöbet tutuyorlar. İşçiler yaptıkları yürüyüş ve eylemlerle tepkilerini dile getiriyorlar. Direnişlerinin 298. gününde sendikaların genel merkez yönetimleri ve Türk-İş yönetimiyle görüşmek için Ankara'ya gelen işçiler, sendikaları ve

bütün emek örgütlerini harekete geçmeye çağırdılar.

Kütahya'da üretim yapan Seyitömer Linyit İşletmeleri'nde işten atılan yaklaşık 600 işçinin eylemleri de devam ediyor. İşletme, özelleştirme sonrasında Çelikler Holding'e geçmişti. Özelleştirmeyi kabul etmeyen işçiler eylem başlatmışlardı. Bu eylemleri hazmedemeyen yeni patron, önce 18 işçiyi işten atmış, eylemlerin devam etmesi üzerine ise 10 Haziranda 576 işçiyi daha kapının önüne koyarak işçileri cezalandırmak istemişti. Kent merkezinde yürüyüşler yapan işçiler, Valilik önünde oturma eylemi yapıyorlar. İşçiler, sendikaları T. Maden-İş'ten ve diğer sendikalardan anlamlı destek bekliyorlar.

Van'da İŞKUR ve VEDAŞ İşçilerinin Mücadelesi

Van'da 2011'de meydana gelen ve büyük bir yıkıma neden olan depremin ardından İŞKUR tarafından "Toplum Yararına Çalışma Projesi" kapsamında işe alınan 7286 işçi, 14 Haziranda işten çıkarıldı. İşten çıkarmalara Valiliğe yürüyerek tepki göstermek isteyen işçiler, polis saldırısına maruz kaldılar. 2 hafta boyunca oturma eylemleri gerçekleştirildi. İşe geri alınma talebiyle 5 bin imza toplayan İŞKUR işçileri, topladıkları imzaları meclise sunmak için Ankara'ya ulaştırdılar.

Van merkezi ve ilçelerine elektrik dağıtımı yapan VEDAŞ'ta taşeron firmaya bağlı olarak çalışan işçiler, kendilerine dayatılan sözleşmeyi imzalamayı reddettiler ve iş bıraktılar. Enerji-Sen üyesi işçiler, 8 Temmuzda iş bırakma eylemi başlattılar. Eylemin ilk günü bir işçinin patron tarafından sözlü olarak işten çıkarıldığı duyulsa da, henüz kimseye tebligat yapılmadığı öğrenildi.

Kent Gıda İşçisi Grevde!

Gebze Şekerpinar Mahallesi'nde kurulu bulunan şeker, çikolata, sakız üretimi yapan Kent Mondelez Gıda fabrikasında işçiler, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ücretlerde anlaşma sağlanamaması üzerine greve çıktılar. Tek Gıda-İş üyesi 800'den fazla işçi üç vardiya halinde üretimi durdurarak 15 Temmuz sabahı fabrikaya alkış ve sloganlarla "Bu İşyerinde Grev Vardır!" pankartını astılar. İşçiler coşkulu bir şekilde türküler söyleyip halaylar çektiler. Tek Gıda-İş Genel Başkanı Mustafa Türkel, burada bir konuşma yaparak AKP hükümetinin son dönemde sendikalara ve grevlere yönelik uyguladığı baskıcı tutumları, sermaye yanlısı politikaları eleştirdi. Greve ilişkin bilgi verdi.

Derneğimiz UID-DER de grev alanına giderek işçilere destek verdi. Grev alanında konuştuğumuz işçilerin büyük bir bölümü uzun yıllardır çalıştıkları fabrikada ücretlerinin asgari ücret düzeyinde kalmasına artık yeter dedikleri için greve çıktıklarını aktardılar. İşçiler, birlik ve beraberliklerini koruyarak başarıya ulaşacaklarını ifade ediyor ve destek bekliyorlar. ■

Kimberly-Clark Grevcileriyle Röportaj

Kimberly-Clark işçileri 25 Hazirandan bu yana grevdeler. Toplu sözleşme sürecinde bazı maddelerde, özellikle ücret, kıdem tazminatı ve ikramiye başlıklarında anlaşma sağlanamaması üzerine işçiler üretimden gelen güçlerini devreye soktular. Grev coşkusuyla devam ediyor. Derneğimiz UID-DER, sendikalar ve demokratik kitle örgütleri de grevci işçileri ziyaret ederek destek veriyorlar. Grevci işçilerle neden greve çıktıkları, grevi başarıya ulaştırmak için ulusal ve uluslararası arenada ne gibi girişimlerde buldukları, sendikaların ve ailelerinin desteğinin ne olduğu konularında konuştuk. Röportajı kısaltarak yayınlıyoruz.

Neden greve çıktınız, sözleşmede hangi maddeler üzerinde anlaşma sağlanamadı?

Oktay G.: 8 yıldır burada çalışıyorum. Toplu sözleşmede anlaşma sağlanamamasının temel sebebi şudur: Bizim istediğimiz işçilerin bütünlüğünü sağlamaktır, bütün işçilerin mutlu olmasını istiyorduk. Kalifiye olmayan işçinin bile yaşamını idame ettirebilmesi için iyi haklara sahip olmasını, ileriye dönük iş güvencemizin olmasını istedik. Ücretlerimizin kıdem ve ihbar tazminatımızın yükseltilmesini istedik. Birçok konuda anlaşmamıza rağmen iki maddede anlaşma sağlanamadı. Bundan dolayı hep beraber greve çıkma kararı aldık.

Grev yerini, burayı nasıl örgütlüyorsunuz? Biliyorsunuz eskiden grev alanları işçilerin evi ve mücadelesi okulu gibiydi. Siz nasıl yaklaşıyorsunuz?

Oktay: Biz 7 gün 24 saat buradayız. Temsilci arkadaşlarımız, hepimiz buradayız. Herkes grevden önce çok farklı bakıyordu. Grev itici geliyordu. Ama işin böyle olmadığını bunun bir sınıf dayanışması olduğunu, birlik olursak daha iyi yerlere geleceğimizi ve gücün bizde olduğunu gördük.

Şemsettin: Öncelikle bizi desteklediğiniz için teşekkür ediyoruz. Burası bizim evimiz, ailemiz. Dışarı (grev) çıktığımız günden beri attığımız sloganlar da aynı: "Bu fabrika bizindir bizim olacak!" Biz işçilerin güvence olarak bir kıdem bir ihbar tazminatı var. Bunun da daha yüksek tutulmasını istiyoruz. Çünkü yarın işten çıkarıldığında tek güvencesi o olacak. Bu konuda anlaşamadık. Biz son güne kadar çalıştık, üzerimize düşen görevi yaptık,

sonuna kadar mücadele edeceğiz.

Bu grev size neler kazandı, neler hissettirdi?

Şenel: Öncelikle ilk greve başladığımız günden beri bize destek veren UID-DER'e teşekkür etmek istiyorum. Bizlere ne kazandı grev? Biz sınıf olduğumuzu öğrendik. Önceleri kimi arkadaşlarımız umudu sistemin dayattığı partilerde görüyordu. Ama onların faydası olmadığını gör-

düler. Biz işçi sınıfıyız. Hep beraber olursak kazanabiliriz. Biz, işçilerin birliğinde ve kardeşliğinde birleştik. İçerde aramızın iyi olmadığı fikir ayrılığı olan anlaşamadığımız arkadaşlarla kan ciğer olduk. Burada herkes suyunu, ekmeğini, emeğini her şeyini paylaşıyor.

Mahmut: Biz bir aileyiz. Gerçekten bir aileyiz, büyük bir aileyiz. Sözde değil ama özde bir aileyiz.

Patronlar da öyle söylüyor!

Mahmut: Benim gönderme yapmak istediğim adres belli. Biz bir aileyiz dedik. Ailenin ne demek olduğunu burada çok daha net gördük, anladık. Sanırım ne demek istediğimi herkes gayet iyi anlamıştır.

Aileniz greve destek oluyor mu?

Ali Rıza: Ailelerimiz de bize sonuna kadar destek veriyor. Dışarıdan da çok destek geliyor. Mücadelemizi sürdürdüğümüz için gururluyuz. Biz burada sadece kendimiz için greve çıkmadık. Tüm işçi sınıfı adına greve çıktık.

Deniz: Biz burada farklı farklı kültürlere sahip 236 arkadaş bir araya gelip buluştuk. Bu bizi çok güçlü kılıyor. Bütün işçi sınıfına buradan seslenmek istiyorum. İnsanları ayırtmadan buna bir sınıf mücadelesi olarak bakarlarsa üstesinden gelemeyecekleri hiçbir şey olmadığını söylemek istiyorum. Yaşasın sendika, yaşasın işçi diyorum.

Aslan: Ekmeğimizi, hakkımızı savunuyoruz. Benim babam da 1 haftadır buradaydı. Sürekli destek veriyor. O yüzden herkesi konuşmaya çağırıyorum. Bu mücadele sadece bizim değil, herkesin. Eğer biz kazanırsak hepimiz kazanmış oluruz. Yaşasın işçilerin kardeşliği! ■

M&T Reklam Direnişçileri Anlatıyor

M&T Reklam işçileri sendikalaştıkları için 14 Mayıs'ta işten atıldılar. Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlenen işçiler, işten atıldıktan sonra hakları için direnişe geçtiler. İşyerindeki kötü çalışma koşullarını düzeltmek, ücretleri yükseltmek ve sosyal haklar elde etmek üzere sendikalaşan M&T Reklam işçilerinin direnişi işyeri önünde sürüyor. Röportaj yaptığımız işçiler, uzun çalışma saatlerine ve yoğun çalışma temposuna rağmen ne denli düşük ücret aldıklarını, işyerinde patron ve yöneticiler tarafından insan yerine konmadıklarını ifade ediyorlar. Direnişçi işçiler, tüm işçileri birlik olmaya, hakları için örgütlenip mücadele etmeye çağırıyorlar. Röportajı kısaltarak yayınlıyoruz.

Öncelikle direnişinizde başarılar diliyor ve sizleri kutluyoruz. Çalışma koşullarınızı anlatır mısınız?

Ayhan: 6 senedir burada çalışıyorum, koşullarımız hiç iyi değil. Asgari ücret alıyoruz. İşverene, amire, memura yalvarırsan orada rahat rahat çalışabilirsin. 18 saate kadar çalışıyorduk. Hatta 8'de geliyor, ertesi sabah 8'de çıkıyorduk. Öyle çalıştığımız zamanlar oldu.

Mesailere genelde zorla kalıyorduk. Normalde 8 ile 4 arası çalışıyorduk. 4'ten sonra çıkmaya kalkanlara tutanak tutuluyordu.

Sendikalaşmaya nasıl karar verdiniz?

Ercan: M&T Reklam'da 5 yıldan beri çalışıyorum. Amacımız daha iyi şartlar altında çalışmak ve daha iyi ücret alabilmektir. 12-13 saat çalışıyoruz ama umduğumuz parayı alamıyoruz. Patronların gözünde işçilerin hiç değeri yok. Patron kendi kazancına bakıyor, işçiye ne olacağını umursamıyor. Sağlık koşullarımız da çok kötü. M&T Reklam plastik üretimi yapmasına rağmen içeride havalandırma yok. Maske istiyoruz, o da yok. Maske geliyor ama istenen kalitede gelmiyor. Birinci derecede kanserojen maddelerle çalışıyor olmamıza rağmen işçilere uygun şartlar sağlanmıyor. İş güvenliği patronun insafına kaldı. Devlet de iş güvenliğini sağlamıyor. Patron bir iş güvenliği uzmanı almış, tasmayı boynuna takmış, patron ne isterse uzman onu yapıyor. İş ayakkabısı istiyoruz yok, eldiven istiyoruz yok! Biz de örgütlenmeye karar verdik.

Patronun işten atma gerekçesi ne?

Fahri: Ben 7 yıldır burada çalışıyordum. Mayısın 14'ünde iş akdimiz feshedildi. İşten çıkarılmamıza 17. madde gerekçe gösterildi. İşyeri daralmaya, küçülmeye gittiği için değil, içeride sendikal örgütlenme yaptığımız için atıldığımızı biliyoruz. Patron, sendikal sebeplerle işçi atmaya suç sayılacağı için 17. maddeyi gerekçe gösterdi. 19 arkadaşımızı ayın 14'ünde kapı önüne koydu. Şimdi sayımız 30'a çıktı. İki aydır direnişimizi sürdürüyoruz. Hem bizim, hem içeride çalışan arkadaşlarımızın birliğini

ilerletmek için elimizden geldiği kadar mücadele veriyoruz.

Direnişinize ailelerinizin, işçilerin, sendikaların desteği oluyor mu?

Ayhan: Ailelerimiz de bize destek oluyorlar. Her zaman arkamızda duruyorlar. "Gidebildiğiniz yere kadar gidin" diyorlar. İçeride çalışan arkadaşlarımız da bize "yılmayın" diyorlar. Uluslararası sendikaların desteği de devam ediyor.

Direnişinizin sizi nasıl değiştirdiğinden, size neler kattığından söz eder misiniz?

Fahri: Ben 11 Mayıs'ta düğün yaptım, 14 Mayıs'ta işten atıldım. 52 gündür burada direnişteyim. Eşimle bir gün bile evlilik yaşayamadan direnişe geçmek zorunda kaldım. Emeğim için, hakkım için geleceğim için, Allah nasip ederse bundan sonra olacak çocuklarımın geleceği için burada bir mücadele içerisine girdim. Biz bu direnişe geçmeden önce böyle kapı önünde direnenleri yadırgardık. Derdik ki "kardeşim işin gücün yok mu, başka fabrika mı yok!" Biz de mücadele etmeye başladığımızda anladık ki direniş yaşayan işçilerin gayesi ekmek, emek. Kimse çalışıyorum diye rahat etmesin. Birbirine sahip çıkmayan herkesin kaderi patronların iki dudağının arasındadır. Biz de çoğu zaman derdik ki "herkes gider biz burada kalırız" ama öyle değil. Hayatımızın bundan sonrasında da mücadeleye edeceğimize inanıyoruz.

Ulaş: Biz bu direnişe çıkmadan önce bu tip olaylara yabancıydık. Hakkımızı aramayı bilmiyorduk. Bilgisizdik, tecrübesizdik. Bugüne kadar hakkımızı alamadık, şimdi anlıyoruz, bu bize vesile oldu. Biraz daha piştik diyebilirim. Bu olayların içine girdikçe gerçekleri görmeye başladık. Patronların gözünde işçilerin ne kadar değersiz olduğunu şimdi daha iyi anlıyoruz.

Ercan: İşçiyse mücadele etmesini bileceksin, hakkını arayacaksın, hakkını yedirmeyeceksin. Patronlar senden çok daha büyük değil, sen olmazsan onlar da olmaz. İşçi arkadaşlarımıza diyoruz ki hakkınızı arayın, sendikalaşın, bir arada olun, birleşin! ■

Cam İşçileri Grev Yasağını Değerlendiriyor

6 bine yakın cam işçisinin grevi AKP hükümeti tarafından 60 günlük süreyle ertelendi, yani fiilen yasaklandı. Burjuvazinin hizmetkârı AKP, aynı diğer burjuva partiler gibi, sermaye ne zaman dara düşse imdada yetişmekte gecikmiyor. AKP hükümeti, Bakanlar Kurulu kararıyla 2003 ve 2004'teki cam grevini de yasaklamıştı. Cam işçilerinin grevi, işçi kamuoyunda önemli bir ses getirmiş ve işçilerin haklarını arama noktasında onlara güven aşılamağa başlamıştı. İşte tam da bundan dolayı, işçilerin moral bulmasını ve hakları için birleşmesini istemeyen sermaye çevreleri ve AKP hükümeti, grevi yasakladı. Grev yasakları, sendikal hak ve özgürlüklerin önünde ne denli ciddi sorunlar olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Bu yasağın mağdurları olan Mersin ve Gebze'deki cam işçileriyle bir röportaj gerçekleştirdik. Röportajı kısaltarak yayınlıyoruz.

Greviniz 60 gün süreyle ertelendi, yani fiilen yasaklandı. Ne düşünüyorsunuz?

Mersin'den Birinci İşçi: Açıkça söylemek gerekirse beklediğim bir şeydi. AKP hükümeti zamanında sürekli grevler erteleniyor. Hükümet sermayeye çalışıyor. İşverenler ne derse onu yapıyor.

Gebze'den Birinci İşçi: Mevcut hükümet tümüyle sermayenin çıkarlarını koruduğu için buna şaşırmadık. Biz hazırlıklıydık. Millî güvenlik bahane edildi ama sermaye para kaybetmesin, sermaye müşteri kaybetmesin amacıyla yasaklandı. İşçinin hayatını, uğradığı psikolojik travmayı umursamadı. Tamamıyla sermayeye, paraya odaklandı. Zaten hükümet tüm olanaklarını sermayeden yana kullandı. Resmî açıklamalara göre 10 yıl içinde bu, grevimizin dördüncü ertelenmesi.

Sizce gerçekten cam grevi genel sağlığı ve millî güvenliği tehdit mi ediyordu?

Mersin'den İkinci İşçi: Bence bunlar tamamen yalan. 2003'deki grevimizi ertelemelerinin sebebi ulusal güvenliği tehdit edici unsur olmasıymış. Neymiş diye sorduk. Ulusal güvenlik nedir? Dediler ki "biz askeri araçların camlarını üretiyoruz. Eğer bir savaş çıkarsa askeri araçların camları kırılırsa askeri aracımız kalmaz." Yani savaşacak durumumuz olmazmış. Böyle bahanelerle bizim grevimizi ertelediler. Şimdiki grevi de yine aynı sebepten ertelediler. Hâlbuki bu istediklerini kapsam dışı bir fabrikada üretebilirler. Tamamen bahane yani.

Gebze'den İkinci İşçi: Ben grevin ertelenmesini bekliyordum ama arkadaşlarımız içinde beklemeyenler vardı. Genelde hükümetle anlayış birliği olan işçilerle birlikte çalışıyoruz. İş Bankası'nın Şişecam'ın sahibi olması nedeniyle AKP'nin, siyasi nedenlerle grevi ertelemeyeceği düşünülüyordu. Biz erteler diyorduk ama çok çabuk oldu, şok oldular. Şunu anlatmaya çalışıyoruz. Daha önceki hükümetler ve özellikle AKP sermaye hükümetidir. Emegün karşısındadır, düşmandır. Tayyip Erdoğan'ın da bir özelliği var: Sermayeyi asla ayırt etmiyor. Emekçilerin bir kısmına düşman olabiliyor. Bir kısmına uzak, bir kısmına daha da uzak olabiliyor ama sermaye kısmına ya yakın, ya daha da yakın oluyor. Çalışma yaşamım boyunca emek düşmanı olmayan bir hükümete de rastlamadım. Bu grevimizin dördüncü ertelenişi. Açıkçası emek cephesine bu kadar vahşi saldıran bir hükümet de görmemişim. Din kisvesi ile bunu örterek alçakça sermaye yanlısı bir tavır sergiliyor.

Mersin'den Üçüncü İşçi: Sermaye ve hükümet bir

araya gelerek köle gibi çalıştırıp taşeronlaştırmak istiyor. Biz de bunun karşısında boş durmayacağız. Direnmeye devam edeceğiz.

Siz daha önce Paşabahçe'de 1991 ve 2001'de bu deneyimleri yaşadınız değil mi?

Mersin'den Birinci İşçi: 600 işçi işten atılmıştı. O dönemin şube başkanı Ahmet Okuyan şalteri indirdi. Direnişe geçtik. 21 gün boyunca evimize gitmedik. Fabrikanın etrafını çevik kuvvet çevirmişti. Ama polislin etrafında da başta işçi aileleri olmak üzere Beykoz halkı Paşabahçe halkı ve emekten yana olan kurumlar, örgütler, diğer işçiler vardı; onlar bizim yanımızda olmuşlardı. Esnafın bizlere uzaktan attığı domateslerle yaşadık. 21. günün sonunda zaferi kazandık. Atılan işçi arkadaşlarımız geri döndü. Direnmeden kazanmak yok. Bedel ödemedi hak alınmaz.

Mersin'den İkinci İşçi: Bizim bir sloganımız var. "Yaşasın örgütlü mücadelemiz" deriz. Bizim başarıya ulaşmamızdaki tek araç birlik ve beraberliğimizdir. Bütün işçiler aileleriyle ve çevremizle beraber birlik ve beraberliği sağlamalı, daha güçlü, kararlı bir şekilde ilerleyebilmeliyiz.

Bundan sonrası için ne tip hazırlıklar yapılması gerekir?

Mersin'den Birinci İşçi: Eğer tekrar hükümet grevimizi ertelemese büyük bir moralle katılacağız.

Mersin'den İkinci İşçi: Bahanelerle bizleri enayi yerine koyup küçük görüyorlar. Başka bir şey değil bu. Bundan sonraki greve daha kızgın ve kararlı bir şekilde çıkarız diye düşünüyorum. İmkânsız diye bir şey yoktur. Mutlaka başarıya ulaşırız. Yeter ki inançlı ve kararlı olalım. ■

Patronlar Sınıfının Saldırıları Dünyada İşçi Mücadeleleri

İngiltere

Yunanistan

İngiltere’de milyonlarca kamu işçisinin grevi hayatı durdurdu

İngiltere’de aralarında eğitim, itfaiye, kamu daireleri, mahkeme, sınır güvenliği, temizlik, sağlık ve ulaşım çalışanlarının olduğu 1 milyondan fazla kamu işçisi, ücretlerinden yapılan kesintilerin durdurulması ve ücretlerinin yükseltilmesi talebiyle 10 Temmuzda 24 saatlik greve çıktı. Yüz binlerce kamu işçisi, hükümetin emeklilik için daha fazla prim ödeme ve daha fazla çalışma planına, 65 olan emeklilik yaşının 67’ye çıkarılmasına karşı çıktı.

İngiltere’de 2010’dan bu yana kamu işçilerinin ücretleri aynı. Hükümet, 2014-2015 için enflasyonun da altında olan %1 oranında ücret artışı öneriyor. Bu öneriye karşı kamu çalışanları yaptıkları oylamayla greve çıkma kararı aldılar. Hükümetse grevin etkisini azaltmak ve bazı kamu hizmetlerinin sürmesi için planı olduğunu açıkladı. Ancak hükümetin çabaları boşa çıkartıldı. Yüz binler İngiltere’nin neredeyse tüm kent meydanlarında protesto gösterileri gerçekleştirdiler.

Başbakan David Cameron bir gün önce işçilere greve

İspanya

katılmama çağrısı yapmıştı. Eğitim Bakanı Michael Gove da greve çıkma kararının bir kez daha gözden geçirilmesini istemişti. Başbakan Cameron’ın çağrısına işçiler kulak asmadı ve “YETER ARTIK!” diyerek meydanları doldurdular. Devlet daireleri, okullar, müzeler, kütüphaneler kapalı kaldı. Havaalanlarında gecikmeler yaşandı.

İspanya’da binlerce işçi grev hakkı için sokaklara çıktı

İspanya’da 265 öncü işçinin fiili grev örgütlemekten hapis cezası alması üzerine binlerce işçi grev hakkı için Madrid’de sokağa çıktı. İspanya’nın iki büyük sendikası olan İşçi Komisyonu (CCOO) ve Genel İşçi Birliği (UGT), hükümetin şiddet kampanyasına ve baskıcı rejime karşı miting düzenledi.

İspanya’da ücret kesintilerini, vergi artırımını, işsizliği ve çalışma koşullarının kötüleşmesini kınamak için fiili grev örgütledikleri gerekçesiyle 265 işçi hapis cezasıyla yargılanıyor. Bu yargılamaya ve hükümetin tehditlerine karşı mitinge katılan binlerce işçinin temel sloganı şuydu: “Grev suç değildir, sessiz kalmayacağız!”

Sendikalar, krizin faturasının işçilere çıkartılmak istendiğini vurguladılar. CCOO Sendikası Başkanı Toxo, kitleli grevlerden birkaçının sendikaların çalışma koşullarının değiştirilmesi konusunda anlayamadığı veya toplu işten çıkarmaların yaşandığı şirketler olan Coca-Cola ve Airbus gibi şirketlerde yaşandığına işaret etti. Sendikalar, işten çıkartılan işçilerin işe geri alınmasını ve grev örgütleyen 265 işçinin yargılanmasından vazgeçilmesini talep ettiler.

Yunanistan’da kamu işçileri grevi

Kamu İşçileri Federasyonu (ADEDY), 9 Temmuzda, “kamu çalışanlarını değerlendirme sistemi”ne karşı 24 saatlik bir grev gerçekleştirdi. Hastaneler, vergi daireleri,

rına Karşı Devam Ediyor

cezaevleri, belediyeler ve diğer kamu alanlarında çalışan işçiler, ücretlerin ve emeklilik maaşının %40 oranında kesintiye uğramasını kapsayan kemer sıkma politikalarına karşı greve çıktılar.

Kamu işçilerinin grevi Yunanistan'da pek çok alanı etkiledi. Hastanelerin yalnızca acil servisleri çalışırken, cezaevlerinde ziyaretler gerçekleştirilemedi. Gümrük görevlilerinin greve katılmaları dolayısıyla Türk-Yunan sınırındaki giriş ve çıkışları sağlayan Pazarkule ve İpsala kapılarında da geçişler durdu.

Atina'da greve çıkan işçiler bir araya gelerek protesto gösterileri gerçekleştirdiler. Eylemlerde, "Zafere Kadar Mücadele", "İşsizler Kazanacak, İşsizler Samaras Hükümetini Devirecek", "Yunan Halkı Sokaklara Akın Etsin" ve "Bizi Köleleştiren Azınlık Hükümetinden Korkmuyoruz!" sloganları atıldı. Hükümet işçilere karşı yürüttüğü kemer sıkma politikaları çerçevesinde saldırılarını arttırmayı planlarken, işçiler bu politikalara karşı mücadelede kararlı olduklarını gösteriyorlar.

Arjantin'de banka işçileri grevi

Arjantin'de banka çalışanları 8 Temmuzda 24 saatlik greve çıkarak üretimden gelen güçlerini kullandılar. Hükümetin kendi önerisi temelinde uzlaşma dayatmalarına rağmen işçiler, daha iyi çalışma koşulları ve daha iyi ücret talebiyle greve çıktılar. Banka sektöründeki işçileri temsil eden sendikanın çağrısıyla gerçekleşen greve katılım yüksekti. Ülke çapında iş durduran işçiler, hükümetin ve Çalışma Bakanlığı'nın dayatmalarına boyun eğmediklerini göstermiş oldular.

Gün boyu müşteri hizmetleri servisleri fiilen çalışmadı. ATM'lerdeki paralar da tükenince grevin etkisi ülke

Arjantin

çapında hissedildi. Ülkede ekonomik krizin etkilerinin derinden hissedilmesiyle birlikte işçiler, üç temel taleple haklarının takipçisi olmaya başladılar. Banka işçileri iş güvencesi, kendilerinden kesilen gelir vergisinin indirilmesini ve ücretlerin yükseltilmesini talep ediyorlar. Ülkede %26-29 gibi yüksek faiz oranları uygulandığını belirten banka çalışanları, ülke ekonomisinin kötüye gittiğini ve önümüzdeki süreçte işsizlik oranının da yükseleceğini ifade ediyorlar. Ayrıca Arjantin'de enflasyon oranının ve fiyatların yüksek oluşu nedeniyle de işçilerin alım gücünün düşük olduğunu söylüyorlar. Ekonomik krizin bedelini ödemek istemeyen Arjantinli işçiler, önümüzdeki günlerde yapılacak olan toplu sözleşme görüşmelerinde taleplerinin hayata geçirilmesi için mücadelede kararlı olduklarını ifade ediyorlar.

Güney Afrika'da 220 bin metal işçisi grevde

Güney Afrika'da 220 bin maden işçisinin ücretlerin yükseltilmesi ve konut yardımı talepleriyle başlattığı grev devam ediyor. İşçiler üyesi oldukları sendikaların öncülüğünde, başkent Johannesburg dâhil 6 büyük kentte geniş katılımlı protesto eylemleri ve yürüyüşler gerçekleştiriyorlar. Metal işçileri, NUMSA (Ulusal Güney Afrika Metal İşçileri Sendikası) sendikasında örgütlüler.

Metal işçileri ücretlerinin %15 oranında arttırılmasını ve 202 liraya denk gelen 1000 Rand tutarında aylık konut yardımı talep ediyorlar. Patronlarsa %8 ücret artışı teklif ediyorlar.

İşçiler yaptıkları eylemlerde tepkilerini sloganlar ve geleneksel savaş danslarıyla dile getiriyorlar. Grevci bir işçi tepkisini şöyle dile getirdi: "Grevdeyim çünkü çalışıyorum ama ücretlerimiz çok düşük." Bir başka işçi: "50 yıllık ömrümün 30 yılında bu şirkette çalıştım ve saat ücretim sadece 2,72 dolar. Bu benim gibi biri için bir hakarettir."

2012'de, Güney Afrika'da grevdeki maden işçilerinin üzerine polis azgınca saldırmış ve 34 işçiyi katletmişti. İşçiler taleplerini elde edinceye kadar mücadelelerini sürdürmekte kararlılar. ■

Güney Afrika

Emekçi Kadınlarla Grev Yeri Bayram Yeri

İşçi kadınlar grev yerindeki mücadelede erkek işçi kardeşlerine güç ve güven vermeden, kendilerini grevin asli unsuru olarak görmeden o mücadelede başarıya ulaşamaz. Mutfakta tencereyi kaynatmak zorunda olan emekçi eşler destek vermeden, mücadeleyi sahiplenmeden o grev kazanılamaz.

Grev ve direniş alanları, işçilerin sınıf dayanışmasının önemini en iyi kavradıkları alanlardan biridir. Son günlerde devam eden Gebze'deki M&T Reklam direnişi ve İstanbul Pendik'teki Kimberly Clark grevi bu gerçeği bir kez daha gözler önüne seriyor. Mücadele içindeki işçiler sınıf dayanışmasının gücünü direniş ve grev alanlarında hissetmek ve bu güçle patronlara karşı verdikleri kavgayı büyütme istiyorlar.

Ziyaret ettiğimiz işçiler bizlere dayanışma ve desteğe duydukları ihtiyacı anlatırken, aslında bir grev ve direniş alanının nasıl olması gerektiğini de anlatıyorlar. Kimberly Clark'ta sohbet ettiğimiz işçi aileleri, özellikle emekçi kadınlar "bizim desteğimiz olmazsa kazanamazlar, belki grev çok uzun sürer, yakınlarımızın morali bozulur" diyorlar. Bu elbette doğrudur. İşçi kadınlar grev yerindeki mücadelede erkek işçi kardeşlerine güç ve güven vermeden, kendilerini grevin asli unsuru olarak görmeden o mücadele başarıya ulaşamaz. Mutfakta tencereyi kaynatmak zorunda olan emekçi eşler destek vermeden,

mücadeleyi sahiplenmeden o grev kazanılamaz.

Bu nedenle patronlar bir grevi başarısızlığa uğratmak istiyorlarsa, işe emekçi kadınlardan başlarlar. Onlara grev ve direniş alanına geldikleri için çamur atarlar. Punto direnişçisi bir kadın bu gerçeği şu sözlerle ifade etmişti: "Çalışırken erkek işçi kardeşlerimle aynı sofrada, aynı tabak kaşıkla yemek yedim. Onlarla aynı işi yaptım. Ama direnişe çıkınca patronun oğlu bana 'ne işin var onca erkeğin arasında?' dedi. Çalışırken kadın olduğum aklıma gelmiyordu. Direnişe çıkınca mı durum değişti?"

Eşleri, babaları, oğulları grevde veya direnişte olan emekçi kadınlara borçları hatırlatılır. Grev yerine gelmeleri sağlanır. Aileler polisle korkutulur. Grevin uzun sürmesi ve işçilerin pes etmesi için patronlar her türlü oyunu oynar. Mutaş fabrikasında direniş yaşamış bir işçi yaşadıklarını şöyle anlatıyordu: "Amirin biri eşime sürekli bizim nankörlük ettiğimizi, fabrika önünde teröristlik yaptığımızı anlatıp duruyor, moralini bozuyordu. Eşim parasız ve işsiz kalacağımı söyleyip üzülüyor, bana destek olmuyordu. 'Git iş bul' diyor, direniş yerine gitmemi istemiyordu. Onun desteği ve sabrı olmadan nasıl mücadele edebilirim ki? Moralim çok bozuluyor, huzurum kalmıyordu. Ailelerin desteği böyle zamanlarda o kadar gerekli ki!"

İşte bu nedenlerle grev ve direnişlerin kazanılması emekçi kadınların desteğine bağlıdır. Emekçi kadınlar mücadele eden erkek işçi kardeşleriyle omuz omuza grev alanını, direniş alanını bayram yerine çevirmelidir. 1980 askeri darbesinden önce yaşanan tüm grevlerde grev alanı işçilerle ve destekçileriyle dolup taşardı. Yemekler orada pişirilir, çocuklar orada oynar, bayramlaşmalar orada yapılırdı. İşçiler grev alanlarında nişanlanır, eğlencelerini orada yaparlardı. Eğitimler, okuma saatleri, halaylar, tartışma ve sohbetler, destekçileri ağırlamak için organizasyonlar eksik olmazdı. Grev alanı asla boş bırakılmazdı. Emekçi kadınlar, eşlerinin, babalarının, kardeşlerinin yanında saf tutar; patronlara ne kadar güçlü bir sınıf olduklarını gösterirlerdi. Grevci işçiler büyük bir moralle mücadele eder ve kendilerine güvenirlerdi. Sendikalar grevlerde işçilere cesaret ve güç verirken işçi eşlerini de unutmaz, onlara da işçiliği ve işçilerin haklarını anlatan eğitimler verirlerdi.

İşçi sınıfının son yıllarda içinde bulunduğu örgütsüzlük ve dağınıklık koşulları, işçilerin mücadele alanları olan grev ve direniş yerlerinde de etkisini gösteriyor. Grev alanları eski canlılığını taşıyor. Mesai saatleri dışında grev ve direniş alanları sessiz ve boş kalıyor. Ancak sınıf dayanışması güçlendirilirse, emekçi kadınlar mücadelede bir adım öne çıkarsa grev yerleri bayram yerine döner.

Grev yerlerini işçiler için bayram yerine, patronlar için işçilerin gücünden ve birliğinden korktukları bir kâbusa çevirmek için işçi sınıfının kadınlarına, emekçi kadınlara çok iş düşüyor. Emekçi kadınlar bu onurlu görevi omuzlamak için mücadelede öne çıkmayı öğreniyor. ■

Çalışmaktan Gözlerinde Fer Kalmayanların Dinlenmeye Hakkı Yok mu?

■ Gebze'den bir kadın işçi

Havaların ısınmasıyla birlikte yıllık izinler hem biz işçilerin hem de patronların gündemine girdi. Bir karınca misali durmadan çalışıp ter akıttığımız fabrikalardan çıkıp, yüzünü görmeye hasret kaldığımız ailemizle birlikte, bir makine değil insan olduğumuzu hissetmek istiyoruz çoğumuz.

Günlük çalışma süresinin 10-12 saatlere çıktığı, fazla mesailerin alabildiğine arttığı çalışma hayatımız, adeta bizleri fabrikalarda esir haline getiriyor. Bizlere uzun çalışma saatlerini, düşük ücretleri reva görenler, sömürü kurbacını daha bir şevkle vurmaktan geri durmuyor. Tam da bu aylarda, yıllık izinler konuşulmaya başlandığında,

“çalıştırmadıkları” işçilere para vermek daha bir güçlerine gidiyor. Hak edilmiş izinlerimizi kendi istedikleri zamanlarda kullanırmaya kalkıyorlar, rızamız olmadan izin günlerimizi bölmeye çalışıyorlar. Ya da işlerin yoğunluğunu bahane ederek izinlerimizi kullanmamıza engel oluyorlar. Yani

yıllık izinlerimiz sadece bizim değil, patronların da gündeminde epey yer tutuyor.

Asgari ücretin sefalet ücreti olması, yaz aylarında tatil planı yapmayı da imkânsız hale getiriyor. Aynı fabrikada çalıştığım bir işçi arkadaşım şöyle diyordu geçen günlerde: “Amaann nerde tatil yapmak, nerde biz. Üç kuruş para alıyoruz. Evden burnumuzu çıkaramıyoruz. Tatil düşlemek bizim değil o Ağustos böceğinin işi!” Ne kadar doğru söylüyor değil mi? Aldığımız para evin geçimini sağlamaya yetmezken, tatil düşlemek bizler için kolay mı öyle? Tatil yapmaktan bile bahsetmiyor arkadaşım, düşlemek diyor! Hayat pahalılığını gözlerinin önünden geçirdikten sonra, bu düşünden de vazgeçiyor. Günde 10 saat çalışan işçi arkadaşım tatil düşünden vazgeçerken, patron yıllık izinleri Ağustosta kullanırmak istemediğini, işlerin yoğun olduğunu, izinleri kendisinin belirlediği bir zamanda kullanırmak istediğini ilan ediyor tüm fabrikaya. Aradan birkaç gün geçtikten sonra da, keyfine keyif katmak için tatile çıkıyor. Biz işçiler harıl harıl çalışıyoruz, yoruluyoruz, alın terimizi akıtıyoruz. Ama sefalet içinde yaşayan patronlar bizleri sefalete sürüklemeye devam ediyorlar. Çalışmaktan gözlerinde fer kalmayan biz işçilerin, dinlenmeye hiç mi hakkı yok?

Elbette var! Çalıştığımız makinenin bir parçası ya da robot olmadığımızı göre, ruhen ve bedenen dinlenme ihtiyacımız da bir insan olarak en doğal hakkımız. Haklarını bilen ve sahip çıkan her işçi, düşlerinde kurduğu güzellikleri yaşamak için kollarını sıvar. Düşlerini kurduğumuz güzellikleri sonuna kadar hak ettiğimizi artık görmek gerek. Birbirine kenetlenen işçiler büyür, büyür ve patronların karşısına dev bir güç olarak dikilir. Örgütlü işçiler; düş değil, hayal değil daha yaşanılabilir bir dünya kurar! ■

İnsan Gibi Yaşamak İstiyoruz!

■ Kırşehir'den bir kadın işçi

Biz işçiler sabahın köründe işe gidip 10-12 saat çalıştıktan sonra akşam eve geri dönüyoruz. Kurulmuş robot gibiyiz. Gün ışığına hasret kalıyoruz. Bütün zamanımızı işyerinde geçiyoruz. Çalışma saatlerimiz çok uzun, geçim derdi yüzünden fazla mesaiye bırakıldığımızda hayır bile diyemiyoruz. Ne dinlenmeye ne de dışarı çıkıp hava almaya zamanımız var. Patronlar sınıfı öyle bir düzen kurmuş ki, işçiler çalışmaktan başka bir şey düşünemez hale gelmiş. Patronlar sınıfı işçileri dünyadaki güzelliklerin dışına itmişler. Kendileri diledikleri gibi yaşıyorlar. Sermayerlerini daha da büyütme için işçilerin varlığını yok sayıp insan yerine bile koymuyorlar. Oysa o yok saydıkları işçiler sayesinde ihtişam içinde yaşıyorlar. Fakat saltanatlarının işçiler tarafından yıkılmasından da çok korkuyorlar. Onun için de her zaman işçileri kendilerine mahkûm etmeye uğraşıyorlar. Biz işçiler bir araya geldiğimizde, yaptıklarını bu kan emici patronların yanına bırakmayacağız. Biz işçilerin tek sorunu birlik olmamızdır. Birlik olmazsak gün ışığına daha çok hasret kalacağız. İnsan gibi yaşamadan göçüp gideceğiz bu dünyadan. ■

Bütün İşçiler Birleşin!

■ Hacettepe Üniversitesi'nden bir işçi

Merhaba dostlar, Ankara'da bir sanayi bölgesi olan MOSTİM'de işçi dostlarımıza bültenimizi tanıttık ve onlarla derneğimizin faaliyetleri hakkında sohbet ettik.

Mesaisini bitirip evine giden çeşitli sektörlerden işçilerle konuşmalarımızda ve onlara “çalıştığınız yerde nasıl sıkıntılarınız var?” diye sorduğumuzda işçilerin bin ahını işittik. Yüzlerindeki solgunluk, ellerindeki nasır ve yaralar işçilerin şikâyetlerini kanıtlar cinstendi. İşçilerle yaptığımız sohbetlerin amacı sadece bültenimizin içeriği hakkında konuşmak ve bilgi vermek değildi. Onlara kaderlerimizin ortak olduğunu, bizim de çeşitli sektörlerde çalıştığımızı, karşılaştığımız zorlukları, samimi ve içten bir şekilde anlattık.

Bir işçinin “güzel diyorsun da ama çok zor be abi” diye sitemde bulunması ve buna benzer sitemlerin gelmesi doğru yolda olduğumuzu bir kez daha anlattı bana. Benim de ona cevabım; samimi, içten ve ona güven verecek şekilde oldu. Babamın çalıştığı işyerinde yaşadığı sıkıntıları, gasp edilen emeğimizi ve benim taşeronda çalışmamı anlattım. Anlattıklarım onun hayatı ile örtüşüyordu. O da bir baba olacaktı ve muhtemelen çocuğu taşeronda çalışacaktı. Samimi sohbetimizin devamında işçilerin mücadele tarihinden bahsettim. Mücadelelerin, grevlerin, kazanımların önemini ve yaşadığım Hacettepe direnişini anlattım. Bütün amacım onun gözünde profesör ya da akademik ağızlı biri değil, kendisi gibi ama bilinçli ve güvenilir bir işçi olduğumu anlatmaktı. Sohbetimizin sonunda ona bültenimizi vererek “Köle İbrahim Tuhaf Konuşuyor” adlı tiyatro oyunumuzu sinevizyondan göstereceğimiz etkinliğe davet ettim.

Bugün kendi krizini de yaratan sistem aynı zamanda işçileri televizyonuyla, medyasıyla, sosyal paylaşım siteleriyle oyalıyor ve kandırıyor. Eğer doğru, samimi ve ilkel bir tutumla işçilerle konuşursak, bu bilgi kirliliğini ve bencil yaşamayı dayatan sistemi yıkabiliriz. Bunun nasıl olacağını cevabını da OSTİM'de yaptığımız bülten dağıtımında konuştuğum işçiler verdi: BİRLEŞEREK! ■

Sendikalar Bizim, Sahip Çıkalım, Denetleyelim!

■ Gebze'de bir metal işçisi

Derneğimiz ÜİD-DER'in Kartal'da yaptığı 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi anmasının yankıları halen devam etmekte. Bu büyük günü coşkulu ve adına yaşar bir şekilde kutlamak için ben de mahallemden ve işyerinden arkadaşlarımı davet etmiştim.

15-16 Haziran direnişi birçok sektörden ama çoğunlukla metal sektörden işçilerin tarih yazdığı bir gündür. O gün sendikaları DİSK'in kapatılmasını istemeyen işçilerin örgütlü duruş sergileyerek yasaları geri çektiği ve patronlara İstanbul'u dar ettiği bir gündür. Kemal Türkler öncülüğündeki DİSK, işçi sınıfı içinde örgütlü militan işçilerle birlikte Türkiye işçi sınıfına sendikal anlamda örnek olmuştur, olmaya devam ediyor.

Ben bütün bunları hem gelen hem de gelemeyen işçi arkadaşlarıma anlatıp nasıl bir işçi kuşağının halkası olduğumuzu aktarmaya çalıştım. Sendikaların bugün düştüğü durum üzerine sohbet ettik. Grup toplu iş sözleşmesinin yaklaştığını ama sendikaların halen hiçbir şey yapmadığını anlattım. Aradan birkaç gün geçtikten sonra yine yemek molasında sohbet ederken etkinliğe gelen bir arkadaşım temsilciye dönerek, “grup toplu iş sözleşmesine az kaldı, ne yapıyorsunuz bununa ilgili?” diye sordu. Temsilci, “toplu sözleşmeyi biz yapmıyoruz ki, MESS hazırlıyor biz de imzalıyoruz” diye cevap verdi. Temsilci oradan uzaklaşırken arkadaşım bana dönerek, “ha bu da sendikacı” diyerek imalı bir şekilde laf attı.

Evet, maalesef bugün sendikaların tepesine çöreklenmiş sendika bürokratları sendikaları mücadeleciler çizgisinden çekmiş ve uzlaşmacı sendikal anlayışı benimsemiş durumdadır. Neymiş? MESS hazırlıyormuş, onlar da imzalıyor! Biz işçiler patronların temsilcilerinin hazırladığı taslağa imza atan bir sendika mı istiyoruz? Yoksa işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını göz önünde bulundurarak bir taslak hazırlayan ve bu taslağı patrona kabul ettirmek için gerekirse grev diyen bir sendika mı istiyoruz? Eğer kararımız ikincisi ise bize çok iş düşüyor. 15-16 Haziran büyük işçi direnişini yaratan işçi kuşağının devamı olarak bugün bize çok iş düşüyor. Sendikalarımızı mücadeleciler temelinde güçlendirmeli ve denetlemeliyiz. Sendikalar biz işçilerin örgütü ama ancak sahip çıktığımızda ve hesap sorduğumuzda sendikaları mücadeleciler çizgiye çekebiliriz. O zaman 15-16 Haziranlardan daha büyük mücadelelere imza atabiliriz. ■

Kapitalizm ve Radyasyon Öldürür!

■ Küçükçekmece'den bir işçi

Büyük bir üniversite hastanesinde taşeronla bağlı olarak çalışıyorum. Çalıştığım alanda yoğun radyasyona maruz kaldığımız, işkolu ağır ve tehlikeli işler arasında yer aldığı için çalışma süresi yasal olarak 7 saat. Kısacası ben radyasyonla çalışan bir işçiyim. Kansere hastalığının ileri teknolojik cihazlarla teşhis edilmesinde önemli bir rol oynuyoruz.

Hepimiz biliyoruz ki sağlık hizmeti korkunç bir hâl almış durumda. Artık biz insanlar hasta olarak değil müşteri olarak bu hizmeti alıyoruz. Bundan dolayı sağlık hizmeti kalitesiz, insan hayatı önemsenmiyor. Ve bu mantık sağlık işçilerinin bütün hayatına yansıyor. Bizim işyeri de bunun bariz bir örneği. Benim çalıştığım bölüm üç ayrı taşeron şirketin, devlet memurlarının ve üniversitenin sözleşmeli işçilerinin bulunduğu bir yer.

Bu bölüme genelde ya kanser hastası ya da kanser şüphesi olan hastalar gelir. Kanserin teşhisini Pet-CT denilen bir makine ile koyuyoruz. Tabii hastayı bu makineye sokmadan önce elimizle şırıngaya doldurduğumuz radyasyonu damar yolundan hastaya veriyoruz. Son-

ra hastayı yaklaşık bir saat kapalı bir odada bekletiyoruz. Bu işleme sabah 7.30'da başlıyoruz. Akşama kadar bu şekilde 28 hasta alıyoruz. Her hastanın bir saati dolduktan sonra hastayı çekime alıyoruz. Tabii bu arada şunu belirtmem gerekiyor. Hastanede bulunduğumuz her an radyasyona maruz kalıyoruz. Radyasyonu elimizde taşıyoruz. Daha ötesi var mı bilemiyorum.

İşyerinde maruz kaldığımız radyasyon yetmiyormuş gibi her gün yeni bir iş yükleniyor sırtımıza. Evrak işleri, hocaların keyfi işleri, şirketin hasta hesapları... Yemek molamız, dinlenme molamız yok. Hasta ne zaman biterse o zaman yemek yiyebiliyoruz. En küçük bir hatada hocaların baskısına maruz kalıyoruz. Hasta sayısı azalınca suçlu olarak bizi hedef tahtasına oturtup, "siz oturuyorsunuz" diyorlar. Aldığımız ücretler düşük. En küçük talebimizde patronların yalakası bazı devlet memurları bizi tehdit yağmuruna tutuyor. Tabii örgütsüz olduğumuz için bunca sıkıntının asıl sebebinin göremiyor, bazen birbirimizle anlamsız tartışmalara giriyoruz. Bu da bizi hem bedenen hem de ruhen yıpratıyor. Yapılan araştırmalara göre yoğun radyasyona maruz kalanlar; daha sinirli, agresif, uykusuz oluyor, algılamada sıkıntılar çekiyor. Zaten herkesin bildiği gibi bir de kansere yakalanıp erken ölüyorlar.

Bakın kardeşler, bunca baskıya sessiz kalmamızın tek bir sebebi var. O da ok açık ki örgütsüz olmamız. Ben ölmekten korkmuyorum. Ama böylesi bir ölüm kanıma dokunuyor. Öleceksek iyi bir dünya kurmanın yolunda ölelim. Başka türlü bize yakışmaz. Örgütlüsek Güçlüyüz, ÖRGÜTSÜZSEK ÖLÜ! ■

Her Ay Bir Cumartesi ÜİD-DER için Çalışacağız!

■ Kırca'tan bir grup metal işçisi

Bizler Kırca'tan bir grup ÜİD-DER'li metal işçisiyiz. Her gün fabrikalarda 10-12 saat çalışıyoruz. Bu yetmezmiş gibi fazla mesaiye de kalıyoruz. Ama görüyoruz ki fazla mesaiye kalmakla hayatımızda bir şey değişmiyor. Daha fazla çalışınca iki yakamız bir araya gelmediği gibi düşünce dünyamız ve sosyal hayatımız da yoksullaşiyor. Patronların düzeni düşünce hayatımızı kısırlaştırırken ve bizleri sosyal çevremizden koparıp uzaklaştırırken ÜİD-DER bunun tam tersini yapıyor.

Çalışmalarıyla sınıf bilincimizi geliştiriyor; bizleri sosyalleştiriyor. Patronların düzeni bizi her açıdan yoksullaştırırken ÜİD-DER varlığıyla yaşamımızı zenginleştiriyor. Mahkûm edildiğimiz yoksulluktan kurtulmamızın yolunun patronlar için değil ÜİD-DER için daha fazla çalışmak olduğunu düşünüyoruz. İşçi sınıfının mücadele örgütü olan ÜİD-DER'i ekonomik olarak da güçlendirmek için neler yapabileceğimizi düşünürken bir arkadaşımız güzel bir öneri getirdi, "biz sürekli patronların kârı için çalışıyoruz, gelin her ay bir Cumartesi fazla mesaisini ÜİD-DER için çalışalım". Hepimiz bu öneriyi canı gönülden

destekledik. Temsilciliğimizdeki diğer arkadaşlarımız da bu öneriye sahip çıktı. Bundan böyle her ay bir Cumartesi yorulmadan ve keyifle çalışacağız.

Örgütümüz emeğimizle büyüyecek!

Hayatımız örgütlü mücadeleyle zenginleşecek! ■

Emperyalist devletler, pazar ve yatırım alanları elde etmek ve dünyayı yeniden paylaşmak için İkinci Dünya Savaşı'nda tam 55 milyon kişinin ölümüne, milyonlarcasının sakatlanmasına neden oldular. Çok sayıda kent yerle bir oldu. Ancak hiçbir kent Hiroşima ve Nagazaki gibi haritadan silinmedi. ABD emperyalizmi, savaşı kazanmasına rağmen, sırf rakiplerine gözdağı vermek için 6 ve 9 Ağustos 1945'te sırayla iki şehre atom bombası attı. 200 bin insan katledildi, kentler tümüyle ortadan kalktı. İnsanlar tarifi olmayan acılar yaşadılar. Yani başımızda savaşlar sürüp giderken, Nazım Hikmet'in şiirinde dile gelen savaşın dehşetini hatırlamak çok önemlidir. Savaşlara karşı durmak için kapitalist sömürü sistemine karşı mücadele etmeyi de asla unutmaman!

JAPON BALIKÇISI

Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifikte sapsarı bir akşamdı.

Balık tuttuk yiyen ölür.
Elimize değen ölür,
Bu gemi bir kara tabut,
Lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür
Birden değil ağır ağır,
Etləri çürür dağılır.
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize değen ölür,
Tuzla güneşle yıkanan
Bu vefalı, bu çalışkan
Elimize değen ölür.
Birden değil ağır ağır
Etləri çürür, dağılır,
Elimize değen ölür...

Badem gözlüm beni unut,
Bu gemi bir kara tabut,
Lumbarından giren ölür.
Üstümüzden geçti bulut.

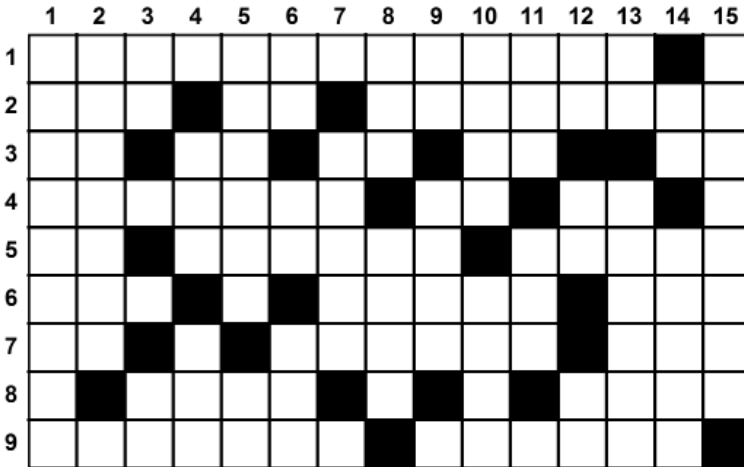
Badem gözlüm beni unut
Boynuma sarılma gülüm,
Benden sana geçer ölüm
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut.
Badem gözlüm beni unut.
Çürük yumurtadan çürük
Benden yapacağın çocuk.
Bu gemi bir kara tabut
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, neredesiniz?

Neredesiniz?

Nazım Hikmet

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Tümka-İş'in örgütlü olduğu ve işçilerin 25 Haziranda greve çıktığı İstanbul'daki fabrika.
2. Rasat kelimesinin sessizleri. Bebekleri eğlendirmek için çıkarılan ses. Cerrahi müdahale.
3. İkbal kelimesinin ilk hecesi. Çok karıştı. Kromun simgesi. Eski dilde su. Utanma duygusu.
4. Kapital, patronların işçileri sömürerek büyüttükleri şey. Ora kelimesindeki sesliler. Beyaz.
5. Türkiye para biriminin kısaltması. Hamur işlerinde ve rakı yapımında kullanılan bitki. Yaş siva üstüne boya ile yapılan resim ve süsleme.
6. Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kısaltması. Uzunluğun bir yönde artması. Yanan şeylerden arta kalan toz madde.
7. Litrenin kısaltması. Bilgisayar yazılımlarının kullanıcı tarafından çalıştırılmasını sağlayan, çeşitli resimlerin, grafiklerin, yazıların yer aldığı ön sayfa. İspanya'da Bask bölgesinin bağımsızlığı için mücadele eden

örgüt.

8. Duyuru. Cemaate namaz kıldırın.
9. Geçtiğimiz günlerde cam grevi AKP tarafından 60 gün ertelenerek fiilen yasaklandı, işçilerin çalıştığı işletmenin adı. Kafa tutan, başkaldırın.

Yukardan Aşağıya

1. Cam işçilerinin örgütlü olduğu sendika.
2. Bir şeyi oluşturan temel çatı.
3. Sınıfsız bir dünya için işçi sınıfına ideolojik olarak yol göstermek üzere yayınlanan Marksist Tutum adlı derginin kısaltması. Geçim sağlamak için herhangi bir alanda yapılan çalışma.
4. Fakat. Bir bağlaç.
5. İlaçların hazırlandığı veya hazır ilaçların satıldığı yer. Aktinyum elementinin simgesi.
6. Bir nota. Evet. Valide.
7. Yürekli.
8. Sevgili. Halk şairi, saz şairi.
9. Cem kelimesinin sessizleri. Uygun bulma.
10. Parlntı anlamına gelen bir kız ismi. Sanat yapıtlarının, gezilip görülmek üzere toplu olarak sergilendiği yer.
11. Çok renkli. Evre.
12. Risale kelimesinde ilk hece. Namus. Araba okunun ekseni.
13. Köy kelimesinin sessizleri. Kekeç.
14. Türkiye'de hükümet yanlısı haberleriyle dikkat çeken resmi haber ajansı. TÜSİAD eski Başkanı Muharrem Yılmaz'ın sahip olduğu, hakları için sendikalaşan işçileri işten attığı ünlü işletme.
15. Haklarını geliştirmek için Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlenen, işten atıldıktan sonra işyeri önünde direnişe geçen işçilerin Çayırova ve Düzce'de mücadelelerini sürdürdükleri fabrika.

Geçen Ayın Çözümü

1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			

İşçilerin Sordukları/26

Patron yıl içinde alınan mazeret izinlerini yıllık izin hakkından düşebilir mi?

İşçinin yıl içinde herhangi bir nedenle aldığı mazeret izinleri, ücretli olup olmadığına bakılmaksızın yıllık izinden sayılamaz. Dinlenme, hastalık izinleri, ücretsiz izinler ve diğer ücretli izinler yıllık ücretli izin yerine geçemez. Fakat pek çok işyerinde patronlar, işçiler haklarını bilmediği için yıl içinde kullanılan izinleri yıllık izinden kesebilmektedir.

Cumartesi çalışılmayan işyerlerinde Cumartesi günü yıllık ücretli izin süresine ilave edilir mi?

İşin özelliği gereği bazı işyerleri hafta tatilini hafta içinde kullandırsa da genelde, Pazar günü hafta tatili olarak kullanılmaktadır. Pazar günleri de yıllık ücretli izne ayrıca eklenmektedir. Cumartesi ve Pazar günleri çalışmanın olmadığı işyerlerinde ise, işçi ile patron arasında yapılmış yazılı iş sözleşmesinde hafta tatili olarak kullanılan Cumartesi gününün yıllık ücretli izin süresine ekleneceğine dair bir hüküm yoksa yıllık ücretli izin hesabına hafta tatili olarak 1 gün olarak ilave edilmektedir. İş sözleşmesinde belirtilmediği halde Cumartesi gününü de yıllık izne eklemek patronun inisiyatifine bağlıdır.

Doğum izninden dönen kadın işçi yıllık iznini nasıl kullanır?

İş Kanunu'nun 74. maddesine göre 16 haftalık doğum izni, yıllık izin hesabında, çalışılmış gibi hesaplanır. Yıllık izin hesaplanırken bu süre hesaba katılır.

İsteği halinde kadın işçiye 16 haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde 18 haftalık sü-

reden sonra 6 aya kadar ücretsiz izin verilir. Bu süre yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz. Yıllık izin hakkı, işe giriş tarihine göre 6 ay ötelenmiş olur.

İşçi yıllık ücretli izinde iken başka bir işte çalışabilir mi?

İş Kanunu'nun 58. maddesine göre işçi yıllık ücretli izninde başka bir yerde çalışamaz. Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine avans olarak verilen veya peşin ödenen izin ücreti patron tarafından geri alınabilir. Ayrıca patron, isterse işçinin hizmet akdini tazminatsız olarak feshedilebilir.

Yıllık izne denk gelen milli ve dini bayram günleri yıllık izne eklenir mi?

Yıllık izin süresine denk gelen genel tatil, hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar yıllık izin süresine dâhil edilemez. Örneğin bir yılını doldurduktan sonra 14 günlük ücretli izin hakkını 28 Temmuz 2014'te, Ramazan Bayramının başladığı gün kullanmaya başlayan bir işçinin iznine üç gün ilave edilecektir. Bu örnekte işçi, 14 Ağustos sabahı işbaşı yapacaktır.

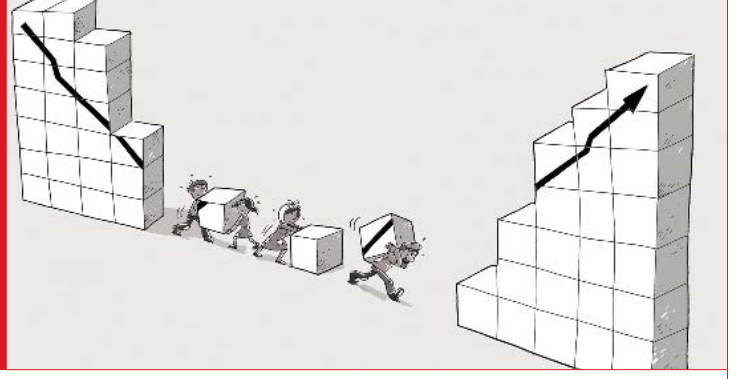
Yıllık ücretli izin ücreti ne zaman ödenir? Nasıl Hesaplanır?

Patron, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ait ücretini işçinin iznine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır.

Ayrıca günlük, haftalık veya aylık olarak belirli bir ücrete dayanmayıp da komisyon ücreti, kâra katılma ve yüzde usulü ücret gibi belirli olmayan süre ve tutar üzerinden ücret alan işçinin izin süresi için verilecek ücret, son bir yıllık süre içinde kazandığı ücretin fiili olarak çalıştığı günlere bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama üzerinden hesaplanır. Eğer işçinin ücretine son bir yıl içinde zam yapılmışsa, izin ücreti işçinin iznine çıktığı ayın başı ile zammın yapıldığı tarih arasında alınan ücretin aynı süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle hesaplanır. Yüzde usulünün uygulandığı yerlerde bu ücret, yüzdelerden toplanan para dışında işveren tarafından ödenir. Yıllık ücretli izin süresine rastlayan hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücretleri ayrıca ödenir. Birçok işyerinde patronlar bu ücreti kendiliğinden vermiyor. Böyle bir hakkımızın olduğunu bilmeli ve talep etmeliyiz. ■

Büyük Ekonomiden İşçilerin Payına Ne Düşüyor?

Patronlar ve onların siyasetçileri, Türkiye ekonomisinin hızlı büyümesi ile övünürken aslında işçilerin emeğini acımasız bir şekilde sömürdüklerini de itiraf etmiş oluyorlar. Patronlar, ekonominin hızlı büyümesi ile emeğimizin daha fazla sömürülmesi arasındaki bağı anlamamızı asla istemiyorlar. Tüm işçiler bu gerçeğin farkına varsa kapitalist sömürü düzeni bir gün bile ayakta kalamaz.

AKP hükümeti yıllardır Türkiye ekonomisinin hızlı büyüdüğünü söylüyor. Gerçekten Türkiye ekonomisi hızlı büyüyen ekonomiler arasında yer alıyor. AKP ve patronlar ekonominin büyüme performansını öve öve bitiremiyorlar. Peki, ekonominin hızlı büyümesi ne demektir? Hızlı büyüme işçiler açısından ne ifade ediyor, işçilerin payına bu büyümeden ne düşüyor?

Öncelikle ekonomik büyüme demek, yatırımların artması ve şirketlerin yani sermayenin büyümesi demektir. Sermaye, birikmiş emek anlamına gelir. Bu “biriken emek” işçilerin “karşılığı ödenmemiş” emeğidir. İşçiler çalışarak, emek harcayarak ortaya çıkardıkları mallara/metalara ve hizmetlere “değer” katarlar. Ancak işçi, emeğiyle

ürüne kattığı değer küçük bir kısmının karşılığını ücret olarak alır. İşçinin emek harcayarak yarattığı değer büyük bir kısmına ise patronlar el koyar. Patronlar işçileri ne kadar çok çalıştırıp, karşılığında işçilere ne kadar az ücret öderlerse, yani işçileri ne kadar çok sömürürlerse o kadar çok para kazanır, sermayelerini büyütürler.

Şirketlerin nasıl büyüdüğünü, patronların yıldan yıla nasıl zenginleştiklerini hepimiz görüyoruz. Türkiye’de kâğıt üzerinde kişi başına milli gelir son on yılda dolar bazında 3 kat artarak 3 bin 500 dolardan 10 bin 500 dolara yükselmiş. Bu büyüme işçilere yansısaydı, şunu söyleyebilen milyonlarca işçi olacaktı: “5 kişilik bir aileyiz. 10 yıl önce evimize yılda 17 bin 500 dolar giriyordu. Şimdi ise evimize yılda 52 bin 500 dolar (yaklaşık 110 bin lira) para giriyor.” Oysa gerçek bu değil. Çünkü kişi başına milli gelir hesaplaması bir sahtekârlığa dayanır. Bir yılda üretilen toplam değer, bu arada patronların işçilerin sırtından elde ettiği yüksek kârlar sanki tüm toplumunmuş gibi kişi başına bölünür. Böylece asgari ücret alan bir işçinin yıllık geliri ortalamada yükseltilir. Gerçekte ise bugün 5 kişilik bir işçi ailesinde, en iyi ihtimalle 3 kişi çalışıyor. Her biri ayda 1000-1500 lira kazansa, bir yıl içerisinde eve giren toplam para 40 bin lirayı ancak bulur. O halde geriye kalan 70 bin lira nerede?

Kapitalistler ve onların hizmetindeki AKP, büyüyen ekonomiden ve artan zenginlikten milyonlarca işçiye zırnık bile vermemektedir. Bilakis, çalışma saatleri uzatılmış, iş

temposu hızlandırılmış, taşeronlaştırma ve esnek çalışma yaygınlaştırılmıştır. 11 yılda 14 bine yakın işçi, iş cinayetlerinde can vermiştir. Öte yandan 2003 yılında Türkiye’de dolar milyarderi olan patronların sayısı 4 iken, bu sayı 2013’te 50’nin üzerine çıkmıştır. Zenginliğin kime gittiği ve kimlerin elinde toplandığı böylece ortaya çıkmış oluyor aslında. Patronların “çok çalışarak” zenginleştikleri koca bir yalandır. Meselâ Soma’da 301 işçinin ölmesinden sorumlu Soma Holding’in 5-6 yılda ilk 500 şirketin arasında girmesi, bir yılda 34 basamak üste fırlaması, İstanbul’da 56 katlı gökdelen dikmesi, katil patronun çalışmasının sonucu değil, işçilerin yoğun bir şekilde sömürülmesinin sonucudur.

Patronlar ve onların siyasetçileri, Türkiye ekonomisinin hızlı büyümesi ile övünürken aslında işçilerin emeğini acımasız bir şekilde sömürdüklerini de itiraf etmiş oluyorlar. Elbette patronlar, ekonominin hızlı büyümesi ile emeğimizin daha fazla sömürülmesi arasındaki bağı anlamamızı asla istemiyorlar. Tüm işçiler bu gerçeğin farkına varsa kapitalist sömürü düzeni bir gün bile ayakta kalamaz. İşte bu yüzden patronlar ve siyasetçileri, gerçekleri gizlemek, işçileri kandırmak amacıyla bin türlü dalavereye başvuruyorlar.

Biz işçilerin, ekonominin büyümesiyle (yani daha yoğun sömürülmemizle) gurur duymamızı sağlamak için milliyetçiliği kullanıyorlar. 2023 yılında Türkiye’nin dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer alacağını söyleyerek bize “gaz vermeye” çalışıyorlar. Bölgesinde güçlü, sözü geçen “Büyük Türkiye” söylemleriyle böbürlenmemizi istiyorlar. Bu arada Ortadoğu’daki emperyalist paylaşım kavgasından pay kapmak adına pis işlere de giriyorlar. Hangi vicdan sahibi emekçi, Türkiye’nin komşu ülkelerde İŞİD gibi eli kanlı çetelere yüzlerce tır silah göndermesiyle gurur duyabilir? Ortadoğu’da yürüyen emperyalist paylaşım kavgasından Türkiye’nin pay kapması demek, Türkiye’deki birkaç büyük patronun daha çok para kazanması demektir. Bu kirli savaşımdan emekçilerin payına kan ve gözyaşından başka bir şey düşmez. Bu nedenle biz işçilerin milli gururunu okşayarak pis işlerini aklamaya çalışan patronlara ve sahtekâr politikacılar kanmamalıyız.

İşçilerin çıkarları ve kaderleri ortaktır. Bizim gurur duyacağımız şey işçilerin güçlü birlikler oluşturması, hakları için haksızlığa ve zulme karşı mücadele etmesidir. İşçilerin sömürülmediği, tüm zenginliğin bir avuç kapitalistin elinde toplanmadığı, savaşların olmadığı bir dünya kurmak için çalışmalı ve bu uğurda verdiğimiz mücadeleden gurur duymalıyız! ■